

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Regiodeal Noord-Limburg
RIB nummer 2020 88
collegevergadering d.d. 23 juni 2020
programma Grenzeloos Venlo

portefeuillehouder wethouder Schatorjé

ons kenmerk 1645691
team RGBAMO
steller drs HJJM Smeets
doorkiesnummer +31 77 3599403
e-mail hjjsmeets@venlo.nl
datum 17 juni 2020
bijlage(n)
datum verzonden

13 JULI 2020

Informatie voor de raad (voor kennisgeving)

Met deze raadsinformatiebrief willen wij u informeren over het proces dat de colleges van de acht Noord Limburgse regiogemeenten en de provincie Limburg hebben doorlopen om te komen tot een uitgewerkt voorstel voor een Regio Deal Noord-Limburg.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Anton Scholten

Samenvatting

We staan, ondanks de onzekerheden die gepaard gaan met de actuele gezondheidssituatie, in Noord-Limburg aan de vooravond van een enorme, structuurversterkende investeringsimpuls. En hoewel we een jaar geleden onmogelijk de actuele situatie hadden kunnen inschatten lijkt de behoefte aan een dergelijke impuls in onze regionale economie en gemeenschap op dit moment meer dan welkom. Het op orde hebben of brengen van vitale processen tijdens deze crisis is immers niet genoeg. Wij weten nu al dat de maatschappelijke en economische effecten in 2020 en wellicht ook in 2021 op zijn zachtst gezegd zeer stevig zullen zijn.

Voor onze regio is het van belang dat we hierop anticiperen, zodanig dat we ook een bestuurlijke agenda in de vorm van een Regio Deal hebben die ingericht is op de periode ná de coronacrisis.

Op 14 februari 2020 heeft het Kabinet bekend gemaakt dat de ingediende propositie om te komen tot een Regio Deal voor Noord-Limburg is geselecteerd als een van de 14 voorstellen. Afgelopen maanden is er in nauw overleg met de in de Regio Noord-Limburg samenwerkende acht gemeenten, Provincie, vele maatschappelijke partners in de regio, het coördinerende ministerie van LNV en de diverse vakinhoudelijk betrokken ministeries, gewerkt aan een Regio Deal-overeenkomst.

De Regio Deal Noord-Limburg zet in op brede welvaart in de regio met een focus op een gezonde regio. Voortbouwend op het sterke agro-industrieel complex in de regio, zet de Regio Deal in op vijf thema's. Ten eerste op Future Farming (EZK): de ontwikkeling van een instituut waar ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen samen werken aan innovaties in gezonde voeding en in de land- en tuinbouw met minder uitstoot en reststromen. Ten tweede werkt de regio aan de vitaliteit en gezondheid van haar inwoners. Daarbij zet zij in op kinderen gezond leren eten en betere eerstelijnsondersteuning bij een ongezonde leefstijl. Ten derde werkt de regio in vier Fieldlabs (OCW, EZK) aan de onderwerpen Future Farming, technologische innovatie in logistiek en maakindustrie, voeding en gezondheid en grensoverschrijdend ondernemerschap. Zo krijgen studenten de gelegenheid kennis te maken met werkgevers in de regio en kunnen werknemers praktijkgericht aan de slag met hun innovatievraagstukken. Ten vierde (JenV, BZK) zet de Regio Deal in op een gezonde en leefbare omgeving met gemeenschappen waarin mensen en bedrijven weerbaar zijn tegen criminaliteit en ondermijning en kwetsbare arbeidsmigranten beter kunnen integreren in de regio. Als laatste zet de Regio Deal in op grensoverschrijdende samenwerking (BZK), met speciale aandacht voor duurzaamheid en circulariteit.

Het voorstel is gehonoreerd met een rijksbijdrage van 17,5 mln. euro. Het regionale deel van de cofinanciering in deze eerste tranche bedraagt 5,66 mln. euro. In voorjaar 2021 volgt de tweede en tevens laatste tranche aan projecten.

Diverse maatschappelijke partijen ondersteunen deze regio deal met inzet en met middelen. Daarmee zijn we in staat gezamenlijk de opgaven in de regio aan te pakken. Dit resulteert in een multiplier indien naast de overheidsinvesteringen ook de investeringen van het maatschappelijk veld worden meegenomen.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Regio Deal overeenkomst	11 juni 2020
2.	Notitie Regio Deal Noord-Limburg - Samenvatting	16 juni 2020

Raadsinformatiebrief - onderbouwing

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is de kernopgave (Wat wordt voorgelegd aan de raad?)

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitgewerkte Regio Deal voor de regio Noord-Limburg. Een Regio Deal is een partnerschap tussen Rijk en regio om brede maatschappelijke opgaven vanuit de regio op te pakken.

2. Waarom? (Wat is het doel van de raadsinformatiebrief?)

In december 2019 hebben wij uw raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de ingediende propositie voor een Regio Deal voor Noord-Limburg. Op dat moment werd deze propositie en het convenant voor de investeringsagenda ondertekend door de provincie en de regiogemeenten. Daarnaast hebben wij uw raad geïnformeerd in januari en mei over de voortgang van de uitvoering (regionale strategische visie, uitvoeringsprogramma en governance) mede in relatie tot de Regio Deal.

In december 2019 hebben de acht gemeenten in Noord-Limburg samen met de provincie Limburg aan het Rijk gevraagd om in het kader van Regio Deals te investeren in de brede welvaart van Noord-Limburg. Provincie en Regio hebben samen met vele partners een voorstel gemaakt om een bijdrage te leveren aan een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg.

Op 14 februari 2020 heeft het Kabinet besloten om de door de Regio Noord-Limburg ingediende propositie voor een Regio Deal te selecteren als één van de 14 voorstellen die binnen de laatste tranche Regio Deals verder uitgewerkt mag worden. Het voorstel is in overleg met de Provincie en Rijk uitgewerkt en gereed voor uitvoering.

Daarmee staan we, ondanks de onzekerheden die gepaard gaan met de actuele gezondheidssituatie, in Noord-Limburg aan de vooravond van een enorme, structuurversterkende investeringsimpuls. En hoewel we een jaar geleden onmogelijk de actuele situatie hadden kunnen inschatten lijkt een dergelijke impuls in onze regionale economie en gemeenschap op dit moment meer dan welkom. Het op orde hebben of brengen van vitale processen tijdens deze crisis is immers niet genoeg. Wij weten nu al dat de maatschappelijke en economische effecten in 2020 en wellicht ook in 2021 op zijn zachtst gezegd zeer stevig zullen zijn.

Graag informeren wij uw raad middels deze informatiebrief over het sluiten van een Regio Deal overeenkomst met het Rijk...

3. De informatie

Regionale Strategische visie – De Gezondste Regio

In 2018 zijn wij samen met onze partners in de regio gestart met een actualisatie van de strategische visie van de regio. De strategische visie vormt het gezamenlijk lange termijn perspectief voor de acht gemeenten. De gemeenteraden in Noord-Limburg hebben deze visie in het voorjaar van 2020 vastgesteld.

Raadsinformatiebrief - onderbouwing

Gedurende het proces van het opstellen van de nieuwe regiovisie is een tweetal andere documenten opgesteld. Namelijk: 1) de Investeringsagenda en 2) de Regio Deal propositie voor Noord-Limburg. Beide documenten sluiten aan op de doelen en ambities die de regionale gemeenteraden hebben vastgelegd in de Regiovisie. Hieronder volgt een toelichting van deze documenten

Regionale investeringsagenda

In 2019 hebben de colleges in de regio Noord-Limburg een gezamenlijke ambitie onderschreven. De ambitie om de gezondste regio van Nederland te zijn.

In december werd er door de colleges van B&W van de acht Noord-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg een convenant gesloten over een gezamenlijke regionale investeringsagenda. Een agenda met een stevige ambitie en voor en een bedrag van €20 mln. van de regio en €20 mln. van de provincie Limburg aan investering

Regio Deal Noord-Limburg

De hiervoor genoemde ambities zijn ook vertaald naar een propositie voor een Regio Deal. De centrale ambitie van de Regio Deal is 'Samen op weg naar een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg'

Inhoudelijke contouren van de Regio Deal Noord-Limburg

Met de Regio Deal Noord-Limburg wordt een stevige impuls gegeven aan de realisatie van de ambitie van samen op weg naar een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg. Samen met de Provincie, vele regionale partners en het Rijk is deze ambitie verder uitgewerkt in een vijftal thema's:

1. Thema 'Future Farming'
2. Thema 'Vitaal en gezond'
3. Thema 'Talent aantrekken en behouden'
4. Thema 'Veilige en leefbare omgeving'
5. Thema 'Grensoverschrijdende samenwerking'.

Hieronder worden de thema's nader beschreven en zijn de projecten per thema benoemd die gefinancierd worden uit de 1^e tranche voor Regio Deal-gelden. Een uitgebreidere projectbeschrijving is opgenomen in de bijlage die is bijgevoegd bij de raadsinformatiebrief.

Thema 1: 'Future Farming'

Het hoofddoel van het thema 'Future farming' is het realiseren van een innovatief en ondernemend (eu)regionaal samenhangend systeem met als kristallisatiepunt de Brightlands Campus Greenport Venlo waarin mensen elkaar ontmoeten, kennis en ervaringen uitwisselen, regionale en internationale allianties aangaan en met nieuwe duurzame bedrijvigheid de grote transities en missies aanpakken rondom een duurzame en toekomstgerichte manier van ondernemen ('future farming'). Met de (door)ontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo tot een nieuw hoogwaardig 'future farming' instituut komen ondernemers, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen om te innoveren op het gebied van gezonde voeding en precisie-landbouw, met minder uitstoot en reststromen. Op deze campus wordt geïnnoveerd om het regionale agro-industrieel complex mee te helpen bewegen in de transities in de landbouw, om het voortbestaan van de 1600 bedrijven in deze sector in deze regio te ondersteunen. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de 1^e tranche:

- Project 1: Investeren in 'future farming': Brightlands Institute for the Future of Farming;

Raadsinformatiebrief - onderbouwing

- Project 2: Pre-development Shared Research & Development Facilities Brightlands Venlo.

Betrokken partners: Maastricht University, BASF Vegetable Seeds, Brightlands Campus Greenport Venlo.

Thema 2: 'Vitaal en gezond'

Het hoofddoel van het thema 'Vitaal en gezond' is het vergroten van de gezonde levensverwachting met aandacht voor gezonde leef- en eetstijlen, preventie beginnend vanaf de vroege jeugd, de bewustwording en op maat ontwikkelde gepersonaliseerde voedingsprogramma's met name in sociaal zwakkere wijken en kernen en anticiperend op de toenemende vergrijzing en vraag naar zorg. De opgedane bewezen en nieuwe inzichten in de Leerstoel Jeugd, Voeding en Gezondheid, vernieuwende huisartsenzorg in Afferden, Jongeren Gezond Op Gewicht, Your COACH Next Door, Jong Leren Eten, Kids University for Cooking en initiatieven van het mbo en hbo ten aanzien van positieve gezondheid en vitaliteit worden verder gebracht in regionale partnerschappen met betrokken instellingen en gemeenten. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de 1^e tranche:

- Project 3: Ontwikkelplan Gezondste Regio 2020-2022;
- Project 4: Burgerinitiatieven en huisartsenzorg in tijden van Corona en erna;
- Project 5: Meerjarenprogramma Jeugd, Voeding en Gezondheid.

Betrokken partners: Stichting De Gezondste Regio 2025, Rabobank Horst a/d Maas, Zorggroep Synstein, GGD Noord-Limburg, Stichting Burgerkracht, Netwerk Positieve Gezondheid Noordelijke Maasvallei, NZa, zorgverzekeraars VGZ en CZ, bedrijvenconsortium Leerstoel Jeugd, Voeding en Gezondheid, Brightlands Campus Greenport Venlo, Stichting Kids University for Cooking / Kolkerelli.

Thema 3: 'Talent aantrekken en behouden'

Het hoofddoel van het thema 'Talent' is het structureel versterken van de innovatiekracht van de beroeps- en onderzoekspraktijk vanuit een infrastructuur waar onderwijs, beroepspraktijk en overheid samenwerken aan oplossingen voor actuele vraagstukken en vraagstukken in de toekomst, en het aantrekken, opleiden en behouden van talent voor de regio Noord-Limburg. In de periode 2020-2023 worden vier 'fieldlabs' gerealiseerd die aansluiten bij de kracht van de regio. Deze fieldlabs worden in co-creatie tussen onderwijs, bedrijfsleven en instellingen uitgewerkt rondom actuele casussen, projectvoorstellen, bedrijfsvragen of onderzoeklijnen in een hybride leeromgeving waarin wetenschappers, docenten, studenten en werknemers uit het MKB samen werken en experimenteren met nieuwe technologie en toepassingsgerichte innovaties en procesinnovaties. Alle kennisniveaus (WO-HBO-MBO) gaan in een gezamenlijke leer- en praktijkomgeving aan de slag met vraagstukken uit de regio Noord-Limburg en de beroepspraktijk en bundelen zo de krachten samen met de triple helix partners. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de 1^e tranche:

- Project 6: Fieldlab Future farming;
- Project 7: Fieldlab Voeding & Gezondheid;
- Project 8: Fieldlab Technological Innovation & Smart Logistics;
- Project 9: Fieldlab Grensoverschrijdend Ondernemerschap ('Grenslab').

Betrokken partners: onderwijsinstellingen Citaverde College, Gilde Opleidingen, HAS Hogeschool, Fontys Venlo, Maastricht University, Crossroads, Euregio Rijn-Maas-Noord, Brightlands Campus Greenport Venlo.

Thema 4: 'Veilige en leefbare omgeving'

Het hoofddoel van dit thema is het realiseren van een veilig woon- en leefklimaat in zowel het buitengebied als stedelijke en dorpse woonmilieus met actieve en vitale leefgemeenschappen, waarbij zowel een preventieve als handhavende aanpak gecombineerd zullen worden ingezet. Het tegengaan van de ondermijnende activiteiten en bewustwording hiervan in de Noord-Limburgse samenleving zal in een gezamenlijke intergemeentelijke aanpak met diverse veiligheidspartners, maar ook ondernemers, buurt- en wijkraden en verenigingen centraal staan. Daarmee wordt gewerkt aan een weerbare samenleving, een weerbare overheid en een gezond en integer ondernemersklimaat in de regio Noord-Limburg. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de 1^e tranche:

- Project 10: Intergemeentelijk interventieteam Noord-Limburg;
- Project 11: Keurmerk Veilig Ondernemen in het buitengebied;
- Project 12: Innovatieve controle-methoden
- Project 13: Wijkgerichte data-driven aanpak
- Project 14: Bewustwordingscampagne ondermijning en Meld Misdaad Anoniem
- Project 15: Verbeteren van integratie en participatie arbeidsmigranten
- Project 16: Startconferentie aanpak ondermijning in Noord-Limburg
- Project 17: Informatiebrochure ondermijning

Betrokken partners: Politie, RIEC Limburg, Openbaar Ministerie, Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), Platform Veilig Ondernemen Limburg.

Thema 5: 'Grensoverschrijdende samenwerking'

Het hoofddoel van dit thema is een impuls en versnelling geven aan de grensoverschrijdende samenwerking tussen de regio Noord-Limburg en de regio Niederrhein enerzijds door een economische agenda en concreet uitvoeringsprogramma op te stellen en anderzijds het economisch organisatievermogen te versterken door meerjarige samenwerking in triple helix verband. Het afgeleide doel is om van een vooral incidentele projectgestuurde samenwerking te komen tot een structurele strategische samenwerking. De inhoudelijke samenwerking zal zich concentreren op de complementariteit van beide grensregio's op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Het gaat daarbij om het volgende project in de 1^e tranche:

- Project 18: Grensoverschrijdende economie en kennisinfrastructuur

Betrokken partners: Fontys Venlo, Hochschule Niederrhein, Stadt Krefeld, Stadt Monchengladbach, Euregio Rijn-Maas-Noord.

Regio deal overeenkomst.

De Regio Deal overeenkomst regelt de ambitie, het doel, de resultaten en aanpak van de regio deal in Noord Limburg. Daarnaast regelt de overeenkomst de inzet van middelen, de monitoring en de governance (het overleg over de uitvoering). De regiodeal is een belangrijke stap in het verwezenlijken van de in onze regiovisie geformuleerde ambities en lange termijn doelen.

Met het aangaan van deze overeenkomst geeft het college aan om in overleg te gaan met uw gemeenteraad middelen beschikbaar te stellen voor deze regionale ambities.

Raadsinformatiebrief - onderbouwing

De formele besluitvorming over de uitwerking en de cofinanciering vindt binnen onze regio en de provincie plaats binnen het gebruikelijke besluitvormingsproces, i.c. langs colleges, gemeenteraden en provinciale staten.

Het voorstel is gehonoreerd met een rijksbijdrage van 17,5 mln. euro. Het regionale deel van de cofinanciering in deze eerste tranche bedraagt 5,66 mln. euro. In voorjaar 2021 volgt de tweede en tevens laatste tranche aan projecten.

4. Historische paragraaf (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

In december 2019 hebben wij uw raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de ingediende propositie voor een regio deal voor Noord-Limburg. Op dat moment werd deze propositie en het convenant voor de investeringsagenda ondertekend door de provincie en de regiogemeenten. Daarnaast hebben wij uw raad geïnformeerd in januari en mei over de voortgang van de uitvoering (regionale strategische visie, uitvoeringsprogramma en governance) mede in relatie tot de regio.

5. Relatie met programma

De afspraak tussen de regiogemeenten is dat we de inhoud centraal stellen en dat we vanuit de inhoud geredeneerd bijdragen aan projecten.

De bijdragen kunnen op een aantal manieren tot stand komen:

- Herschikking van prioriteiten binnen de huidige raadsprogramma's;
- Huidige activiteiten en projecten matchen op inhoud Regio Deal en Investeringsagenda;
- Nieuwe middelen reserveren in het kader van de begrotingsvoorbereidingen.

Zoals aangegeven vindt de formele besluitvorming over de cofinanciering binnen onze regio en de provincie plaats binnen het gebruikelijke besluitvormingsproces, i.c. langs colleges, gemeenteraden en provinciale staten.

Regionale raadsbijeenkomst

In het 3e kwartaal van 2020 wordt een regionale raadsbijeenkomst georganiseerd. Hier kunnen alle regionale raadsleden en statenleden aan deelnemen. Doel van deze informatiebijeenkomst is om de raadsleden en statenleden mee te nemen in de ambities en de investeringen die van de Regio Deal.

Tweede en laatste deel Regio Deal Noord Limburg: voorjaar 2021

De planning is om in het voorjaar 2021 een besluit te nemen over de 2e en tevens laatste deelvoor de Regio Deal Noord-Limburg. Daarvoor resteert nog een rijksbijdrage van 6,68 mln. euro en de daarbij horende ten minste gelijke cofinanciering door Provincie en Regio. Deze tweede tranche aan projecten zal dan ook wederom op deze wijze ter besluitvorming voorgelegd worden.

Relatie met aanpak coronacrisis

Deze Regio Deal is tot stand gekomen tijdens de Coronapandemie. Alle partners hechten er onverminderd aan om de uitvoering van deze Regio Deal voortvarend ter hand te nemen en hebben daarom gezamenlijk extra oog voor het borgen van dit commitment en het draagvlak tijdens de uitvoeringsfase van deze Regio Deal. Juist in deze ingewikkelde tijd vinden Rijk, Provincie en Regio het van groot belang om gezamenlijk te investeren in en een impuls te geven aan de brede welvaart en het toekomstperspectief van bewoners

en bedrijven in de regio. De drie Planbureaus wijzen in hun briefadvies aan het kabinet van mei 2020 op de noodzaak om als gevolg van de Coronapandemie te blijven werken aan brede welvaart en daarbij ook oog te hebben voor regionale verschillen. Uitvoering van deze Regio Deal kan daarmee bijdragen aan gewenst herstel en draagt bij aan de brede regionale structuurversterking van Noord-Limburg.

Sociaal economische impuls

Met de Regio Deal Noord-Limburg wordt een sociaal- economische impuls gegeven aan diverse ontwikkelingen in Noord-Limburg zoals hierboven beschreven. Alhoewel het niet precies te kwantificeren is zullen alle thema's een bijdrage leveren aan het creëren c.q. aantrekken van nieuwe werkgelegenheid en het behouden van jonge talent voor de regio. Er is sprake van structuurversterkende investeringen op alle vijf de thema's waarbij de maatschappelijke partners ook actief mee-investeren met het oog op duurzame verankering in de regionale sociale en economische structuur